

Dosarul nr. 2ra-673/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana) S. Suvac
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) I. Secieru, Iu. Cotruță,

Î N C H E I E R E

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Borș Ion,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Borș Ion
împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Neocasa” cu privire la încasarea
prejudiciului material și moral, încasarea penalității de întârziere și a cheltuielilor
de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2020, prin care
s-a respins apelul declarat de Borș Ion și s-a menținut hotărârea Judecătoriei
Chișinău, sediul Ciocana din 21 decembrie 2018,

c o n s t a t ă :

La 29 ianuarie 2018, Borș Ion a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SRL ”Neocasa” cu privire la încasarea prejudiciului material și moral,
încasarea penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Borș Ion a menționat că la 20 februarie 2014, a încheiat
cu SRL ”Neocasa” contractul de investiție a mijloacelor bănești în construcția
imobilului, care la data de 28 februarie 2014 a fost înregistrat la Oficiul Cadastral
Teritorial Chișinău.

Conform pct. 1.1 din contract, pârâtul s-a obligat să construiască și să
transmită în proprietate investitorului imobilul în schimbul achitării prețului
acestuia.

Conform pct. 1.2 din contract, executorul s-a obligat să transmită în
proprietate investitorului apartamentul nr. XXXXX, cu suprafața totală de 95 m.p.

La fel, a invocat că potrivit pct. 3.2 din contract, prețul apartamentului a fost
stabilit la suma de 932 281 de lei, care a fost achitată integral la data încheierii
contractului.

De asemenea, reclamantul a menționat că termenul de executare a lucrărilor și
de dare în exploatare a imobilului a fost stabilit până la 30 iulie 2014.

La fel, a specificat că potrivit pct. 2.2 din contract, executorul este în drept să prelungească termenul de executare a lucrărilor pe un termen nu mai mare de 3 luni.

Însă, cu toate acestea, deși termenul de executare a lucrărilor a fost amânat de două ori - până la 26 februarie 2016 și 30 iunie 2016, blocul locativ nu a fost dat în exploatare și respectiv nu a fost transmis în proprietate.

Astfel, reclamantul a invocat art. 27 alin. (2) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, care prevede că în cazul încălcării termenelor stabilite, prevăzute de art. 16, de începere și finalizare a prestării serviciului (executantul) achită consumatorului pentru fiecare zi depășită o penalitate în mărime de 10% din prețul serviciului (lucrării).

Deci, reclamantul a reiterat că pentru încălcarea termenelor de dare în exploatare a construcției, SRL "Neocasa" urmează să achite penalitate în mărime de 16 781 058 de lei, iar luând în considerație prevederile art. 630 din Codul civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerație toate împrejurările, clauza penală poate fi redusă.

Prin urmare, reclamantul a specificat că penalitatea poate fi redusă la suma egală cu prejudiciul cauzat în legătură cu întârzierea executării lucrărilor de construcție și dare în exploatare a imobilului până la suma de 117 600 lei.

Reclamantul Borș Ion a solicitat încasarea de la SRL "Neocasa" a sumei de 117 600 de lei cu titlu de prejudiciu material, încasarea sumei de 117 600 de lei cu titlu de penalitate de întârziere, încasarea sumei de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 21 decembrie 2018, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Borș Ion.

S-a încasat de la SRL "Neocasa" suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat pentru care reclamantul a fost scutit la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest, cerințele au fost respinse.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la 20 februarie 2014, între Borș Ion în calitate de investitor și SRL "Neocasa" în calitate de executor, a fost încheiat contractul privind investirea mijloacelor bănești în construcția imobilului.

Conform pct. 1.1. și 1.2 din contract, investitorul s-a obligat să construiască și să transmită bunul imobil - apartamentul XXXXX cu suprafața totală de 95 m.p., iar investitorul s-a obligat să primească bunul și să achite prețul.

Conform pct. 3.4 din contract, prețul bunului a constituit suma de 932 281 de lei, care a fost achitată la data semnării contractului.

De asemenea, instanța de fond a stabilit că prin pct. 7.1 din contract, termenul de dare în exploatare a imobilului a constituit data de 30 iulie 2014, care însă a fost amânat inițial până la 26 februarie 2016, ulterior până la 30 iulie 2016 pe motiv că au fost operate modificări în documentația de proiect în ansamblu.

Potrivit actului de finisare a lucrărilor efectuate, la 25 octombrie 2018 s-a propus spre finisare și recepționare lucrările efectuate la obiectul amplasat în XXXXX în baza concluziei pozitive a comisiei.

Cu referire la pretenția reclamantului că a suportat prejudicii materiale în legătură cu încălcarea termenului de dare în exploatarea lucrărilor, instanța de judecată a reținut că la materialele cauzei lipsesc probe care să confirme cuantumul prejudiciului real suportat de către reclamant în legătură cu nerespectarea termenelor de executare a obligațiilor de către pârât, motiv din care cerința în cauză urmează a fi respinsă.

Cât privește cerința reclamantului privind încasarea penalității de întârziere, instanța de fond a menționat că aceasta cerință, ca pretenție subsecventă cerinței privind compensarea prejudiciului material, de asemenea urmează a fi respinsă, în contextul în care, probe în justificarea pretenției de bază formulate nu au fost aduse.

Or, penalitatea constituie o despăgubire, care depinde de obligația principală.

La fel, instanța de fond a specificat că încălcarea termenului prevăzut de contract privind executarea lucrărilor de construcție, a fost recunoscut și de reprezentantul pârâtului.

Astfel, instanța a concluzionat că în temeiul Legii privind protecția consumatorului, Borș Ion este în drept să pretindă repararea prejudiciului moral, estimat la suma de 5 000 lei, ca fiind o compensație echitabilă și care corespunde caracterului și gravității suferințelor psihice suportate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2020, s-a respins apelul declarat de Borș Ion și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 21 decembrie 2018.

La 14 decembrie 2020, în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă, Borș Ion a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2020.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2020, nu s-a dat curs cererii de recurs depusă de Borș Ion și s-a stabilit termen limită până la 13 ianuarie 2021 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 3 528 de lei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 ianuarie 2021, s-a restituit cererea de recurs depusă de Borș Ion pe motiv că recurentul nu s-a conformat indicațiilor instanței de recurs din 21 decembrie 2020 și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în mărime de 3 528 de lei.

Ulterior, la 23 februarie 2021, Borș Ion a depus cerere de recurs, împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Recurentul Borș Ion, în motivarea recursului a menționat că la data de 26 ianuarie 2021 a fost recepționată încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 ianuarie 2021 privind restituirea cererii de recurs din motivul neachitării taxei de stat, impusă spre achitare prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2020, despre emiterea căreia nu a cunoscut.

De asemenea, recurentul a specificat că cererea de recurs a fost depusă cu două zile până la expirarea termenului de depunere, astfel prin restituirea cererii de recurs, este lipsit de posibilitatea de a-și exercita drepturile în mod efectiv.

La 25 martie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de SRL ”Neocasa” la data de 30 martie 2021, conform avizului de recepție (f.d. 20 Vol. II).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 ianuarie 2021, prin care s-a restituit cererea de recurs depusă de Borș Ion din motivul neachitării taxei de stat la depunerea cererii de recurs, nu are efecte juridice în privința lui Borș Ion.

Astfel, după cum rezultă din materialele cauzei, litigiul a fost examinat de instanțele ierarhic inferioare prin prisma Legii privind protecția consumatorului și în temeiul art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, recurentul Borș Ion a fost scutit de drept de la plata taxei de stat la depunerea cererii de recurs.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Borș Ion, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Borș Ion.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari